

Pytania egzaminacyjne obejmują dokładnie zakres materiału, zawarty w obowiązujących sylabusach przedmiotów realizowanych w toku studiów.

Pytania egzaminacyjne z zakresu psychologii dla specjalności „Neuropsychologia i neurokognitywistyka”.

1. Psychologia poznawcza: okoliczności powstania, przedstawiciele, główne założenia, ewolucja kierunku.
2. Omów przesłanki wyodrębnienia się psychologii jako nauki empirycznej.
3. Wundtowska psychologia klasyczna jako pierwsza psychologia naukowa: metody i główne założenia.
4. Psychologia humanistyczna: okoliczności powstania, przedstawiciele, wizja człowieka.
5. Psychologia egzystencjalna: okoliczności powstania, przedstawiciele, główne założenia.
6. Behawioryzm: okoliczności powstania, przedstawiciele, główne założenia.
7. Psychologia postaci: główne założenia, reprezentanci i przykłady prowadzonych badań
8. Co to jest uwaga? Wymień i scharakteryzuj podstawowe sposoby rozumienia procesów uwagi we współczesnej psychologii.
9. Co to jest pamięć? Scharakteryzuj znane Ci modele pamięci.
10. Co to jest reprezentacja i proces poznawczy? Jaka jest ich rola w odbiorze i przetwarzaniu informacji?
11. Wrażenie a spostrzeżenie. Wymień znane Ci podejścia do spostrzegania we współczesnej psychologii (informacyjne versus ekologiczne).
12. Rodzaje procedur w warunkowaniu klasycznym i instrumentalnym.
13. Kara i nagroda jako czynniki wywierania wpływu i modyfikowania zachowania (wady, zalety, warunki skuteczności).
14. Zjawisko generalizacji semantycznej (w odróżnieniu od generalizacji sensorycznej). Przykłady, konsekwencje.
15. Rodzaje wiedzy – proszę uwzględnić kilka kryteriów podziału oraz zilustrować przykładami.
16. Omów proces rozwiązywania problemów i myślenia twórczego.
17. Pojęcie i struktura inteligencji.
18. Ontogeneza inteligencji - zmiany struktury inteligencji na przestrzeni życia.
19. Inteligencja a style poznawcze.
20. W czym może się przejawiać adaptacyjne znaczenie inteligencji?

21. Bieguny inteligencji - wybitne uzdolnienia intelektualne i niepełnosprawność umysłowa (kryteria diagnozy, rodzaje, pomoc psychologiczna).
22. Wymień podobieństwa i różnice pomiędzy psychoanalityczną teorią Freuda, psychologią analityczną Junga i psychologią indywidualną Adlera.
23. Tradycja i współczesność w myśli psychoanalitycznej.
24. Psychologia ego i jej znaczenie dla rozwoju psychologii oraz nowych nurtów w psychoterapii.
25. Porównaj między sobą wybrane czynnikowe teorie cech.
26. Porównaj koncepcje Allporta i Masłowa.
27. Omów różnice pomiędzy koncepcjami poszczególnych przedstawicieli teorii behawioralnych.
28. Omów koncepcję przywiązania J. Bowlby'ego.
29. Pojęcie podświadomości i nieświadomości w tradycji psychoanalitycznej oraz koncepcjach współczesnych.
30. Zachowania i motywy obronne i ich rola adaptacyjna.
31. Czy Twoim zdaniem istnieją emocje podstawowe? Uzasadnij powołując się na istniejące koncepcje i wyniki badań.
32. Na jakich poziomach można opisywać emocje? Jak wyglądałby taki opis (np. poziom behawioralny, neurologiczny, subiektywny, fizjologiczny)?
33. Czy można kontrolować emocje? Samokontrola a samoregulacja emocji.
34. Proszę omówić problematykę wzajemnej relacji pomiędzy procesami emocjonalnymi i procesami poznawczymi.
35. Proszę przedstawić mechanizm poznawczy i biologiczny wzbudzania emocji.
36. Proszę wymienić klasyczne teorie emocji i omówić jedną z nich.
37. Proszę wymienić poznawcze teorie emocji i omówić jedną z nich.
38. Proszę przedstawić mechanizmy leżące u podstaw motywacji.
39. Proszę wymienić grupy teorii motywacji i dokładniej scharakteryzować jedną z nich.
40. Opierając się na wybranej przez siebie teorii scharakteryzuj najważniejsze zadania okresu wczesnej dorosłości.
41. Scharakteryzuj najważniejsze kryzysy rozwojowe pojawiające się w biegu życia ludzkiego.
42. Opisz krótko- i długofalowe skutki zaburzonej więzi między matką, a dzieckiem.
43. W jaki sposób rodzice mogą wpływać na kształtowanie się tożsamości dziecka?
44. Wskaż najważniejsze kierunki rozwoju moralnego człowieka.
45. Scharakteryzuj negatywne i pozytywne kryteria zdrowia psychicznego.
46. Jak można określić schematy poznawcze i czemu one służą?

47. Opisz znane Ci techniki wpływu społecznego, uwarunkowania ich skuteczności oraz problemy etyczne związane z ich wykorzystaniem.
48. Jaka może być geneza stereotypów i jakie są możliwości ich modyfikowania?
49. W jakich sytuacjach ulegamy konformizmowi informacyjnemu? Na czym polega specyfika konformizmu normatywnego?
50. Czym jest zjawisko deprecjacji (dehumanizacji) ofiary i czemu służy?
51. Wpływ tzw. heurystyk - reprezentatywności, dostępności oraz zakotwiczenia skali - na zniekształcenia wydawanych sądów.
52. Wymień i scharakteryzuj podstawowe style przywiązywania się wg M. Ainsworth (trzy typy relacji pomiędzy dzieckiem a matką).
53. Omów zjawisko „rozproszenia odpowiedzialności”. Jakie zachowania można wyjaśnić przy pomocy tego zjawiska?
54. Uwarunkowania genetyczne rozwoju człowieka a czynniki środowiskowe.
55. Psychologia pozytywna: okoliczności powstania, przedstawiciele, główne założenia.
56. Funkcjonalne znaczenie cech temperamentu.
57. Proszę omówić zagadnienie opieki nad dziećmi i wnukami w kontekście stopnia i pewności pokrewieństwa.
58. Proszę omówić zagadnienie altruizmu odwzajemnionego (wzajemnego) w kontekście dylematu więźnia.
59. Proszę wymienić i zwięźle omówić umiejętności poznawcze służące współpracy między ludźmi na gruncie teorii umowy społecznej autorstwa L. Cosmides i J. Tooby.
60. Scharakteryzuj psychologię zdrowia jako dziedzinę psychologii stosowanej. Wyjaśnij przedmiot i genezę jej powstania. Określ podstawy teoretyczne i obszar.
61. Omów znane ci ujęcia zdrowia i choroby. Na czym polegają ujęcia patogenetyczne i salutogenetyczne?
62. Omów wzory zachowania jako psychologiczne czynniki zagrożenia chorobą somatyczną.
63. Porównaj model biomedyczny i model biopsychospołeczny w naukach o zdrowiu. Podaj przykłady jednego i drugiego podejścia.
64. Przedstaw różne sposoby ujmowania szczęścia w psychologii.
65. Czym zajmuje się psychoneuroimmunologia? Omów krótko jej genezę, podstawowe założenia i ustalenia.
66. Przedstaw podstawowe sposoby definiowania stresu, wykorzystywane w psychologii.
67. Omów poszczególne fazy Ogólnego Zespołu Przystosowania (General Adaptation Syndrome – GAS) ze szczególnym wskazaniem na zmiany w profilu aktywacji. Wskaż, na czym polega LAS (Local Adaptation Syndrome).

68. Wyjaśnij pojęcie „radzenie sobie” i określ podstawowe funkcje radzenia sobie. Na czym polega „dobroć dopasowania” strategii zaradczych?
69. Wpływ ostrego i przewlekłego stresu na stan zdrowia psychicznego i somatycznego.
70. Pojęcie stresu traumatycznego w psychologii.
71. Sposoby postępowania psychologa wobec chorego somatycznie (na wybranym przykładzie).
72. Omów etapy procesu diagnozowania psychologicznego.
73. Przedstaw modele diagnozy psychologicznej – nozologiczny, funkcjonalny i psychospołeczny (interakcyjny), określ ich specyfikę i zastosowanie.
74. W jaki sposób należy konstruować orzeczenie psychologiczne i jak je właściwie przekazywać odbiorcy?
75. Błędy w procesie diagnozowania związane z osobą badaną oraz z osobą diagnosty.
76. Czym jest protodiagnoza i jakie jest jej znaczenie w procesie diagnozowania?
77. Tradycyjne i nowe obszary psychologii sądowej.
78. Omów zagadnienia etyczne związane z diagnozą psychologiczną.
79. Podejście ekologiczne - środowiskowe i kulturowe we współczesnej psychologii.
80. Etyka w oddziaływaniach psychologicznych.
81. Etyka w psychologicznych badaniach naukowych.
82. Problematyka wartości i jej znaczenie w psychologii.
83. Rodzaje i charakterystyka uzależnień behawioralnych.
84. Podstawowe założenia logoterapii wg V. Frankla.
85. Cele terapii w różnych nurtach psychoterapeutycznych.
86. Omów na wybranym przykładzie uwarunkowania psychopatologii w różnych ujęciach teoretycznych.
87. Zaburzenia lękowe – rodzaje, objawy i postępowanie psychologiczne.
88. Zaburzenia związane ze stresem.
89. Kryzys emocjonalny i zasady interwencji kryzysowej.
90. Rola i znaczenie lęku w rozwoju zaburzeń psychicznych i somatycznych.
91. Depresja – uwarunkowania, symptomatologia i postępowanie psychologiczne.
92. Choroba afektywna dwubiegunowa – uwarunkowania, symptomatologia i postępowanie psychologiczne.
93. Schizofrenia – uwarunkowania, symptomatologia i postępowanie psychologiczne.
94. Zaburzenia osobowości – uwarunkowania, symptomatologia i postępowanie psychologiczne.
95. Zaburzenia odżywiania – uwarunkowania, symptomatologia i postępowanie psychologiczne.

96. Leczenie i rehabilitacja psychiatryczno-psychologiczna schizofrenii.
97. Rodzaje zaburzeń osobowości. Omów szerzej wybrane zaburzenie.
98. Rodzaje i symptomatologia zaburzeń psychotycznych.
99. Zachowania o cechach autodestrukcyjności bezpośredniej i pośredniej.
100. Scharakteryzuj podstawowe kategorie zaburzeń seksualnych.
101. Kontinuum norma–patologia w kontekście funkcjonowania seksualnego.
102. Problemy “podwójnej diagnozy”.
103. Na czym polega systemowe podejście do rodziny?
104. Fazy cyklu życia ludzkiego wg E. H. Eriksona.

Pytania z zakresu neuropsychologii i neurokognitywistyki (nowy zestaw)

1. Struktury OUN ważne w aspekcie świadomego, celowego działania człowieka.
2. Znaczenie autonomicznego układu nerwowego. Różnice funkcjonalne pomiędzy układem współczulnym a przywspółczulnym.
3. Układ limbiczny – anatomia i fizjologia.
4. Współczesne metody neuroobrazowania OUN.
5. Wpływ doświadczeń na rozwój mózgu człowieka – zjawisko neuroplastyczności OUN.
6. Rodzaje zaburzeń snu.
7. Struktury mózgowe odpowiedzialne za funkcje pamięciowe.
8. Uszkodzenia OUN a funkcje językowe.
9. Związki zaburzeń psychicznych z neuroprzeżywalnością.
10. Omów choroby neurodegeneracyjne.
11. Uzależnienia w kontekście uwarunkowań psychologicznych i neurobiologicznych.
12. Zróznicowanie funkcjonalne kory mózgowej.
13. Somatyczny układ nerwowy
14. Rozwój układu nerwowego
15. Metody badania obwodowego układu nerwowego
16. Na czym polega problem psychofizyczny? Proszę zwięźle omówić wybraną propozycję jego rozwiązania.
17. Na czym polega zjawisko homeostazy?
18. Anatomia i fizjologia pnia mózgu
19. Anatomia i fizjologia mózdzku
20. Scharakteryzuj ośrodki podkorowe
21. Zachowania prospołeczne i ich neuronalne korelaty
22. Związki psychologii społecznej z neuronaukami – rola danych biologicznych w rozwoju koncepcji i teorii psychologii społecznej
23. Neurokognitywne i afektywne konsekwencje deficytu snu.

24. Chronotyp - różnice indywidualne w funkcjonowaniu okołodobowym.
25. Przykłady zastosowań eyetrackera w badaniach psychologicznych.
26. Omów przebieg badania eyetrackingowego przeprowadzonego z zasotowaniem eyetrackera stacjonarnego.
27. Wymień główne komponenty, z których zbudowany jest skaner MR.
28. Omów zasady bezpieczeństwa w pracowni MR.
29. Omów proces tzw. obróbki wstępnej (ang. preprocessing) danych fMRI.
30. Mózgowe podłoże podstawowych funkcji językowych (model BWL)
31. Różnice płciowe w asymetrii mózgu
32. Proszę scharakteryzować zasadnicze objawy zaburzeń ze spektrum autyzmu oraz przedstawić ich neurobiologiczny kontekst.
33. Jakie zasadnicze modele rehabilitacji są współcześnie proponowane osobom Głuchym i słabosłyszącym? Proszę krótko odwołać się zarówno do koncepcji surdopsychologicznych, jak też audiofonologicznych.
34. Zjawisko mózgowej neuroplastyczności a procesy starzenia się. Przedstaw podstawy teoretyczne i przykłady treningów poznawczych zalecane osobom starszym.
35. Metody i techniki neurorehabilitacji kierowane do osób z ogniskowymi nabytymi dysfunkcjami w zakresie OUN. Omów je na wybranych przykładach.
36. Dwie fazy biologicznej odpowiedzi na stres - zaangażowane systemy neurobiologiczne i ich funkcje.
37. Wpływ stresu na hipokamp i ciało migdałowate.
38. Reakcja na stres (stress response) i system ukojenia (soothing system) u niemowląt i małych dzieci.
39. Znaczenie i wpływ wczesnych warunków rozwoju na rozwój fizyczny i emocjonalny.
40. Złożoność drzewa dendrytycznego – proces synaptogenezy i mielinizacji.
41. Wymień znane ci metody analizy danych EEG i omów jedną z nich.
42. Zastosowanie EEG w nowych technologiach – podaj 3 przykłady i omów jeden z nich.
43. Omów potencjały wywołane (ERP) charakterystyczne dla badań nad emocjami.
44. Emocje z perspektywy neuronauki – lokalizacjonizm versus konstrukcjonizm
45. Rola ciała migdałowatego w powstawaniu emocji strachu.
46. Omów kwestie różnic indywidualnych w kontekście funkcji poznawczych.
47. Omów wpływ substancji uzależniających na aktywność układu dopaminergicznego.
48. Omów kryteria diagnostyczne uzależnienia.
49. Proszę omówić neurobiologiczne uwarunkowania zachowań agresywnych z uwzględnieniem różnic płciowych.

50. Proszę wskazać zaburzenia w budowie i funkcjonowaniu mózgu związane z zachowaniami antyspołecznymi.
51. Omów rolę interwencji terapeutycznych w regulacji afektu pacjenta w toku psychoterapii uwzględniając perspektywę neurobiologiczną.
52. Cel i główne założenia programu minimum Francisa Cricka i Christofa Kocha.
53. Neuronalne mechanizmy moralnego Ja.
54. Jak modeluje się wiedzę w programowaniu w logice?
55. Jakie są podejścia do uczenia maszynowego?

Pytania egzaminacyjne z zakresu metodologii.

1. Podaj możliwości zastosowań Skali WAIS-R Wechslera w diagnozie różnicowej w psychologii klinicznej.
2. Jakie techniki prowadzenia rozmowy oraz zadawania pytań można zastosować w trakcie wywiadu psychologicznego?
3. Omów metody autobiograficzne w psychologii.
4. Wymień sposoby prowadzenia obserwacji
5. Omów znane Ci metody badania osobowości.
6. Scharakteryzuj metody eksperymentalne.
7. Metody badania hierarchii wartości.
8. Omów metody do badania temperamentu
9. Jakie znasz metody badania stylu i strategii radzenia sobie?
10. Jakie znasz metody badania lęku i niepokoju?
11. Wymień sposoby konstruowania metod kwestionariuszowych
12. Przedstaw zasady interpretacji wyników Skali WAIS-R Wechslera z uwzględnieniem znaczenia klinicznego danych oraz wpływu czynników sytuacyjnych, emocjonalnych i osobowościowych na wyniki.
13. Omów Test Matryc Ravena: wersje i formy testu, zastosowanie i zasady interpretacji.
14. W oparciu o metaanalizy danych przeprowadź krytykę technik projekcyjnych.
15. Omów czynniki osobowości w Kwestionariuszu Osobowości Eysencka (EPQ – R).
16. Omów skale Inwentarza NEO – FFI Costy i McCrae. Wskaż, jakich obszarów życia mogą dotyczyć prognozy wynikające z tej metody?
17. Omów charakterystyki rozkładu normalnego i wyjaśnij do czego służy?
18. Omów znane Ci miary statystyki opisowej (miary tendencji centralnej, miary zmienności, miary kształtu rozkładu), podaj cel ich zastosowania oraz informacje jakie można uzyskać przy ich zastosowaniu.
19. Omów znane Ci testy istotności różnic pomiędzy grupami.

20. Omów różnice między testami parametrycznymi i nieparametrycznymi: podstawowe założenia i zastosowanie.
21. Do czego służy analiza wariancji (ANOVA) jako procedura wnioskowania statystycznego?
22. Wyjaśnij znaczenie efektu głównego i interakcji między zmiennymi w analizie wyników eksperymentów.
23. Badania korelacyjne – jakie są możliwości wnioskowania i jakie ograniczenia tej metody?
24. Wyjaśnij na czym polega analiza regresji wielokrotnej i w jakich sytuacjach wolno ją stosować? Jakiego rodzaju wnioski wynikają z tej analizy?
25. Na czym polega analiza czynnikowa oraz jakie są jej zastosowania w badaniach psychologicznych?
26. Przedstaw, jakie warunki powinien spełniać test psychologiczny jako narzędzie pozyskiwania danych ilościowych będących podstawą diagnozy psychologicznej.
27. Filozofia nauki a kryteria odróżniania nauki od pseudonauki.
28. Omów strukturę teorii naukowej. Wskaż cele i funkcje teorii naukowych.
29. Omów neopozytywistyczny paradygmat poznania naukowego.
30. Redukcja jako procedura naukowa. Kryteria jej poprawności i redukcjonizm jako zarzut wobec danej koncepcji.
31. Co to jest paradygmat? Opisz fazy rozwoju nauki według T. Kuhna.
32. Indukcjonistyczny i falsyfikacjonistyczny model poznania naukowego - podstawowe założenia oraz problemy.
33. Wyjaśnij, na czym polega nomotetyczny i idiograficzny sposób podejścia do badań.
34. Podejście kliniczne a podejście statystyczne. Omów krytykę Paula E. Meehla.